

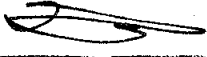
T.C.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 25.2.2013
Sayı: 829

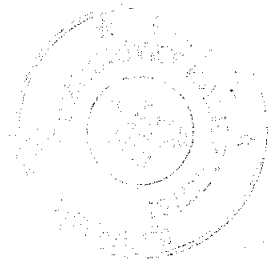
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

04.12.2004 tarih ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nda Değişiklik Yapılması
Hakkında Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ektedir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Ali ÖZGÜNDÜZ
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI					
Tali Komisyon					
Esas Komisyon		Adalet			
Tarih:		08 Mart 2013		E. No: 2/1317	
Yam.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.	
					
TBMM BAŞKANLIĞI					

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
25 Şubat 2013
Numara:

T.C. MİLLÎ ERFAN VE İŞLER BAKANLIĞI
25 Şubat 2013
Rs: 185528

GEREKÇE:

Çağdaş ceza yargılamasının amacı, gerçeğin ortaya çıkarılmasıdır. Gerçeğin ortaya çıkarılabilmesi sanıklara isnat edilen suçun şüpheden uzak, kesin, inandırıcı delillerin ortaya konmasına bağlıdır. Bu bağlamda ceza yargılamasının delillerinden biri olan tanıklık kurumu önem taşımaktadır.

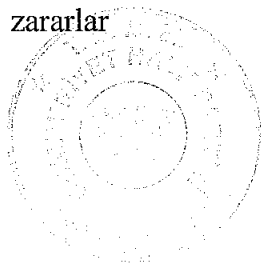
Ülkemizde son yıllarda kamuoyunu meşgul eden belli başlı davalar, özellikle gizli tanıklığı yeniden tartışmaya açmıştır. Ergenekon, Balyoz, KCK isimleriyle anılan davalardaki gizli tanıklar, bu davalarla ilgili kamuda şüphelerin artmasına neden olmaktadır. Ergenekon ve Balyoz Davalarının temelini oluşturan gizli tanıklık, davaların ilk gününden beri tartışma konusu olmaya devam etmektedir.

Ergenekon Davası'nda hem tanık hem sanık olan bir kişi kasten adam öldürmeye teşebbüs, ablasını öldürmek, nüfus kâğıdında sahtecilik, ablasının kızını fuhuşa zorlamak gibi suçlardan mahkûmiyet aldıktan sonra bu davada gizli tanık olmuştur. Yine benzer biçimde, yıllarca güvenlik güçlerine ve vatandaşlara karşı saldırılar düzenlemiş bir terör örgütünün üst düzey yöneticilerinden biri, güvenlik güçlerine karşı aynı davada gizli tanıklık yapar olmuş, sonrasında kimliğini açıklamıştır. Benzer olaylara KCK Davası'nda da rastlanmıştır.

Gizli tanıklara dayalı ve kamuoyu vicdanını yaralayan davalar sadece bunlar değildir. Bir lise öğrencisi, henüz somut deliller oluşmadan hakkındaki gizli tanık ifadesi üzerine müebbet hapis cezasına çarptırılmıştır.

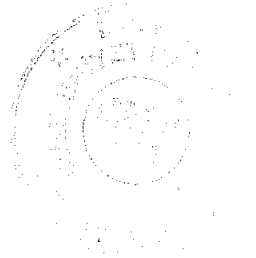
Basın ve yayın organlarına yansıyan haberlerden anlaşılabileceği gibi, ülkemizde özellikle soruşturma aşamasında telkin, tehdit, baskı yöntemleriyle gizli tanıklığa ikna edilen kişiler bulunmaktadır. Oysa tanık ve sanık arasında herhangi bir husumet veya çıkar ilişkisinin olup olmadığının dikkate alınması, gerçeğin ortaya çıkarılmasında hayati öneme sahiptir.

Avrupa ülkelerinde gizli tanıklık, genelde suç örgütlerini çökertmek amacıyla suç örgütünün içinden birinin gizli tanık yapılması yöntemiyle kullanılmaktadır. Gizli tanık, örgüt üyelerinin tespiti ve somut delillerin toplanması noktasında etkin olmaktadır. Ülkemizdeki uygulama ise Avrupa ülkelerindeki uygulamalardan oldukça farklı biçimdedir. Gizli tanığa başvurulmuş davalarda insanların özgürlüğü kısıtlanmakta, telafisi mümkün olmayan zararlar doğmaktadır.

12 Eylöl döneminde dahi insanların husumet duydukları kişileri asılsız ihbarlarla gözaltına aldırıp uzun süre özgürlüklerinden mahrum bırakılmalarına neden oldukları ve daha sonra yargılama aşamasında, bu kişilerin ihbarlarının husumete dayalı olduğunun ortaya çıkmasıyla tanıklıklarına ve ihbarlarına itibar edilmediğı dikkate alındığında tanıklarla davada yargılanan sanıklar arasındaki ilişkinin ortaya çıkarılması tanığın veya ihbarcının beyanına ne kadar itibar edileceğini göstermesi açısından önem taşımaktadır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle ülkemizdeki gizli tanıklık uygulamasının neden olduğu mağduriyetlerin önüne geçilebilmesi için yasal bir düzenlemeye ihtiyaç duyulmaktadır. Bu amaçla 04.12.2004 tarih ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 58. maddesinin 1 ve 2 fıkralarının değiştirilmesi teklif edilmektedir.

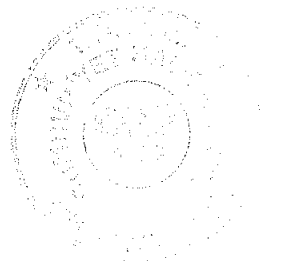

MADDE GEREKCELERİ:

MADDE 1- 04.12.2004 tarih ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 58. maddesinin 1 ve 2. fıkralarının değiştirilerek tanık ve sanık arasındaki husumet ve çıkar gibi ilişkilerin tespiti öngörölmekte, kimliği saklı tutulan tanığın tanıklığının ancak suç delillerinin ele geçirilmesi ve suç ortaklarının arasındaki irtibatın tespitine ilişkin olması, tanığın şüpheli veya sanıklarla arasında geçmişe dayalı veya hâlâ süren bir husumet veya çıkar çatışması olması halinde beyanının hükme esas alınmaması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

5271 SAYILI CEZA MUHAKEMESİ KANUNU'NDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 04.12.2004 tarih ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 58. maddesinin 1 ve 2 fıkraları aşağıdaki biçimde değiştirilmiştir.

“(1) Tanığa, ilk önce adı, soyadı, yaşı, işi ve yerleşim yeri, işyerinin veya geçici olarak oturduğu yerin adresi, varsa telefon numarası ve elektronik posta adresi sorulur. Tanıklığına ne dereceye kadar güvenilebileceği hakkında mahkemeyi aydınlatacak durumlara, özellikle şüpheli, sanık, mağdur ve ihbarcıyla ilişkilerine dair sorular sorulup, taraflarla husumeti veya çıkar ilişkisi olup olmadığı açıklığa kavuşturulur.

(2) Tanık olarak dinlenecek kişilerin kimliklerinin ortaya çıkması kendileri veya yakınları açısından hayati bir tehlike oluşturacaksa; kimliklerinin saklı tutulması için gerekli önlemler alınır. Kimliği saklı tutulan tanık, tanıklık ettiği olayları hangi sebeple öğrenmiş olduğunu ve aleyhine tanıklık ettiği kişilerle arasında herhangi bir dava, husumet ve çıkar ilişkisi olup olmadığını açıklamakla yükümlüdür. Kimliği saklı tutulan tanığın; şüpheli veya sanıklara isnat edilen suç delillerinin ele geçirilmesi, suç ortakları arasındaki irtibatın tespit edilmesine ilişkin somut verilere dayanan beyanları dışındaki açıklamaları hükme esas alınamaz. Kimliğinin saklı tutulması için tanığa ait kişisel bilgiler, Cumhuriyet Savcısı, Hâkim veya Mahkeme tarafından muhafaza edilir.”

MADDE 2- Bu kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.